



ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 11 มี.ย. 2552	ปีที่ 39	ฉบับที่ 14132	หน้า 3
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------



ก้นบาตร ชื้อข้าวคนล้านนา พะหยูการนำมาทำยาแก้หล้ม

หลายๆคนบอกอย่างภูมิใจว่าพวกเขาได้ดิบได้ดีเพราะข้าวก้นบาตร หลายคนบอกว่าข้าวก้นบาตรทำให้รู้จักคุณค่าข้าวบ้าน แสดงว่าข้าวก้นบาตรพระนั้นมีประโยชน์มากมายสำหรับผู้คนหลายๆคนที่ได้ดิบได้ดีในชีวิต แม้กระทั่งพ่อหมอแม่หมอบางคนในล้านนาเอาข้าวก้นบาตรมาเป็นส่วนผสมยาแก้หล้ม

พ่อหมอ แม่หมอชาวล้านนานั้นมีพะหยู ปัญญาที่สามารถนำเอาสิ่งที่เหลือใช้มารวบรวมปรุงยาใช้แก้โรค รักษาอาการผิดปกติของร่างกาย

ในการทำยาแก้หล้ม หรือยาแก้ที่ปรุงแล้วมีรูปเป็นแท่งหรือ หลัมยาวประมาณ 3 นิ้ว แท่งสีดำเพราะเป็นสีรวมของผงสมุนไพรหลายๆอย่าง เช่น แก่นจันทร์หอม ผงเถาอะระพืดหรือเถาจิ้งจอกลิ้นคณนา และอื่นๆอีกหลายอย่างตามแต่ตำราของพ่อหมอแม่หมอจะ "ตก" ปรุงเป็น "ป้าก" (ขนาน) แต่ที่แน่ๆคือการทำยาแก้หล้มจะเหมือนกันคือเป็นแท่ง

นอกจากตัวยาสมุนไพรที่สำคัญๆแล้ว ยังมีสารตัวปรุงให้เกิดความเหนียว ความแข็งแรงที่ขาดไม่ได้คือ ข้าวแห้งซึ่งเป็น

ข้าวเหนียวจากก้นบาตรพระ

ข้าวเหนียวที่ได้จากก้นบาตรพระผู้คนเชื่อกันว่าเป็นสิ่งที่มีสรรพคุณทางยาเพราะว่ามาจากหลายบ้าน หลายๆแห่ง ทำให้เกิดความผสมเนื้อข้าวจากบ้านผู้คนที่ใส่บาตร มีสารที่มีคุณภาพจากเมล็ดข้าวแห้งหลายๆชนิด ช่วยเสริมตัวยาสมุนไพรได้ดี โดยเฉพาะเมื่อตำบดเป็นผงแล้วมาผสมผงสมุนไพรต่างๆที่เตรียมไว้แล้วนั้น

เมื่อนำผงข้าวแห้งผสมคนเข้าเคล้ากันดีแล้ว นำน้ำประสานผสมลงไปนวดผสมให้เนื้อสมุนไพรให้เข้ากันจนดีที่ตามตำราของแต่ละคน หลังจากนั้นก็ทำการปั้นเป็นแท่ง หรือหลัม ตามขนาดที่ต้องการ ยาแก้หล้มบางป้าก (ขนาน) หรือ





ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 ส.ย. 2552	39	1432	3

บางชนิด อาจมีสีน้ำตาลเข้ม แต่ส่วนมากจะมี
สีเนื้อดำ จากตัวยาหรือผงยาสมุนไพร

การเก็บข้าวกันบาตร ส่วนมาก
จะเก็บข้าวที่เหลือจากการฉนของพระภิกษุ
สงฆ์ ที่มีพรรษาสูง มีจริยวัตรที่ดีงาม หรืออาจ
เป็นข้าวกันบาตรจากครุบา ที่เครื่องในศีลธรรม
เมื่อนำมาแล้วให้อามาตากแห้งจนแข็งก้อน
ข้าวจะเบา เมื่อจะใช้ต้องบดหรือโขลกตำให้
ละเอียดเป็นผงขนาดเท่าๆกับผงสมุนไพร
แล้วจึงทำยาตามทีกล่าวมาข้างต้น นี่คื
พะยานิยญาการใช้ข้าวแห้งกันบาตรมาสร้าง
ยาแก้หืด

แหล่งข้อมูลภาพ ข้าวกันบาตร ใน
แหล่งเรียนรู้พะยานิยญาล้านนา-สวนชาบึงหินไฟ
บ้านป่ารวก ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม
จ.เชียงใหม่ ถนนวงแหวนหน้าศาลากลาง
จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อหั่วสะพานข้ามแม่ปิงทิศ
ตะวันตกราว 300 เมตร

...นิคม พรหมมาเทพย์...